

NAŠE NOVINE

POLITIČNI- GOSPODARSKI I KULTURNI TEDNIK.

Prihaja vsako nedeljo. — Cena: „Naši Novin“ je na leto 40 D. na polleta 20 D. Oglasi se tudi spremajo. Cena ednoga kvadratnoga centimetra za ednok 75 par. Za večkrat popust. Rokopisi se nevrnejo.

Uredništvo i uprava je v Dolnji Lendavi št. 32. Izdajateo: FERDINAND HERMAN r. k. kaplan. Odgovorni urednik: HARI LEOPOLD ev. p. duhovnik.

I. Leto 6. šte. v.

Dolnja Lendava, 27. juna 1926.

Cena edne številke 1 Dinar.

Ne vcagajmo.

Gda smo nastavili neodvisno prekmursko stranko, smo s tem namenom učinili to, da mo organizirali celo Prekmurje, brezi verske i jezične razlike. Na to delo nas je nagibala ona stvar, da smo vidli, ka se z prekmurskim slovenskim i vogrskim ljudstvom nišče ne briga. Vidli smo, da naše ljudstvo nindri nema zagovornikov, da nas nindri neščejo poslušoti. Zadovolni smo mogli biti z tistim, ka so nam z dobre vole vrgli. Porcija, plačila so velika i nega smilenosti, moremo plačati, ka je na nas vrženo, naše prošnje je nišče ne posluno, tak smo leto za letom mogli nositi žmetno bremen. I zdaj, da smo mi to že ne mogli dale gledati i na pomoč smo šli svojemi siromaškomi ljudstvi, da bi me pomagali, da bi zagovarjali njegove pravice, so se na nas razsipali naši nepriatelje i vse lagvoga na nas krčijo, da bi nas notrizamazali pred ljudstvom. Z vsakov močjov so na tom, da bi nas oslabili, na tom so, da bi to mogli dosegnoti, ka bi mi zamuknoli.

I zakaj je to hujskanje proti nam, proti našoj stranki; zato da je stem v nevarnosti njihovo proti prekmurskomu ljudstvi stoječe delo ar bi stem oni zgubili svoje zdajšnje mesta. Prganjajo nas i stem ščejo dosegnoti, da bi nas na nikoj spravili, da bi mi ne mogli izvršiti svoj lepi cil. Na ednoj strani to krčijo na nas, da smo proti kršćanstvi, na drugoj strani, da smo mi i naše stranka madžaronska. I mi to oboje odvrnemo od sebe, ar je to ne drugo, kak laž. Ali je to mogoče, da bi katoličanski i evangeličanski duhovniki proti kršćanstvi bili, šteri je tak dosta v našoj stranki. Mi smo vsi pravi kršćeniki i ostanemo tudi, ali mi vero ne vlačimo v politiko i ne agiteramo

ž njov, ar je vera sveta i zato se vera nesmi vküpermešati z svet-skimi delami, tudi ne s politikov, kak to naši nasprotnikov eden tao dela.

Naši nasprotnikov drugomitali pa to odgovorimo, da v Prekmurji vse tiste ljudi, šteri ljubijo naše prekmursko ljudstvo, šteri za njegov blagor i dobroto delajo, šteri to ščejo, da bi mi i naše ljudstvo lastnik ostali tiste grüde, na šteroj smo že tak dugo leta živeli, — tisti so vsi madžaroni. Mi smo ne madžaroni, nego pravi i pošteni prekmurci, i borimo se samo proti tühinskim želenjam, šteri naš prekmurski narod na nikoj ščejo spraviti.

Nas na bode sram nigdar i pred nikom, ar smo pošteni bili do vsega mao i ostanemo tudi vsigdar. Nas tudi tisto boli, ka naš prekmurski narod. Zato smo stopili pred javnost, pred naše ljudstvo, da odvržemo vse naše nasprotnike, šteri so proti nam i proti prekmurskim interesom i združimo se v domačoj stranki, štero stranko je prekmurska zemla i prekmurske potrebčine rodile.

Naši nasprotniki so vse svoje moči napnoli, da bi nas na nikoj djali. Prganjajo naše stranke voditele i stem ščejo na nikoj spraviti naše lepe misli. Ali ka smo mi začnoli, stem mi na henjamo, ar smo previdli, da samo tak lejko pomagamo svojoj krajini i svojemi ljudstvi. Ne bojimo se od neprijatelov, ar znamo, trdo se vüpamo, da naša miseo ne more vesnoti, vüpamo se, da de to semen, štero smo zdaj posejali, pomali lepi sad rodilo. Ne bojimo se od nasprotnikov, ar je Bog z nami i drugo nam ne morejo vzeto, kak zemljensko telo.

Ne boj se prekmursko ljudstvo, samo napre po toj poti, štero smo ti pokazali, ne gledaj nazaj, ar je tisti človek, šteri roko na plügdene i nazaj gleda, zgübleni. Hodmo li napre, pokažimo

svojim nasprotnikom, da smo pravi prekmurci, ki ljubimo svoj rod i svojo drago prekmursko grüdo. Ljudstvo, mi smo za vas i bomo za vas vsigdar, zato pa delajmo vküper v svojoj domačoj prekmurskoj stranki za sebe. Samo ne vcagajmo, nego li batrivno napre. —

Demonstracija v Dolnji Lendavi.

Mnogo se guči i piše po razni novinaj o demonstraciji, štera se je vršila 14. juniya tega leta v D. Lendavi. Vsej novinaj pa je inači bilo napisano, kak se je pa zgodilo, ar je eden gledao stoga stališa, drugi pa z drugoga, pač kak je vsakomi, glede sam na sebe ali za njega bolše bilo, i da celo delo de istinsko, se čütimo, da čisto resnico prosto brezi vsakega stališa napišemo, da potem naj vsa javnost i vsaki čitalac lejko vidi resnico i potem si napravi sodbo.

V 4 šte. „Naši Novin“ je bio napisan eden članek „Na naš narod“ — šteri je žalo slovenski narod. Ko se je članek opazo, je upravništvo vse učinilo, da novine ne pridejo v javnost, a je že bilo malo prekesno, ar so že odposlali okoli 400 exemplarov.

V soboto 16. juniya so prišli štirje gospodje k uredniki „Naših Novin“ i so ga prosili zadošćenje, šteri je njim celo stvar pojasno, dal zadošćenje i je oblübo, da bo celo stvar v drugi številki popravio. Kaj se je tudi zgodilo. Tegospodje so bili stem zadovoljni.

V pondeljek 14. juniuša z večer so pozvali v hotel „Krona“ vse uradnike i činovnike — poleg tega pa so pozabili na par slovencev pozvali na protestni gyülejš (shod), proti temi, da je vsaki gyülejš bio prepovedan zavolo skarlatinke. Na zborovanji so prešteli članek, šteroga so pisale „Naše

Novine“. Prekmurski deček, šteri je komaj pred lanskim končao gimnazijo na stroške č. oo. lazaristov v Ljubljani je predlagao, da naj demonštrirajo pri vsej voditelaj „neodvisne prekmurske stranke“. Kak se je tudi zgodilo.

Velika grupa se je zbrala okoli 10 vöre po noči, z velikim kričanjem šla od hotela „Krone“ po varaši na farovski dvor. Močno zaprta vrata na dvorišće so gorivdrli i potrli edno lato. Pred oknom g. kaplana Fokija se stavijo i po zaprtih šalupkaj bijejo s pestnicami i botami, tak, da se odprejo. Sliši se kričanje: „Doli s popami!“ — „Pfuj Magjari!“ Živio Klekl füčkanje, pesmi . . . Še nedužnim, nežnim rožicam ne dajo mira, te tudi spoterejo, sprevržejo. Toraj ne tak, kak „Slovenec“ piše, da so šli pred župnišće zahtevajoč tamkaj od kanonika Strausza i kapl. Hermana zadošćenje za razžalitev. — Oprvim po noči ob 10 vöri zadošćenje s takimi . . . se nam malo čüdno vidi, ob drugim pa ne prvi, pa ne drugi i najmenje tretji, šteri se popolnoma ne udeležo politike, je ne razžalo, da denok so na takši ne kulturni način zahtevali že od merodajne osebe dobleno zadošćenje.

Po poti so spevali slovenske pesme i kričali: „Živijo Klekl“ — „Doli z njimi“. Tu so je že orožniki stražili i so držali red.

S farofa idejo g. kateheti Holsedl-ina. Pred stanovanjem g. Holsedl-ina srečajo sina židovskega duhovnika, šteroga splüskajo, zbršejo. Oh, kak vas je ne bilo sram tako slaboga tam biti! . . . Pridejo pred okna g. Holsedlina pa na okna mečejo pesik i malo kamenje. Kričijo: „Doli s Holsedlom! — „Doli z njimi!“ — „Pfuj!“ — „Živijo Klekl“ Še tako deleč so šli, da so se vüpali v njegovo stanovanje. Istina, da je je ne počakao v sobi, liki se skrio pred njimi. Gospodje po

noči v tüje stanovanje idti, vdrti, to je po gospodski!? Mi mislimo, da je to že proti postavi.

Zdaj pride na vrsta g. Neubauer. Mlatijo železna vrata, okna se celo eden je brsno v okno na pivnici. Tu so pa srečo meli, ka so prle pobrisali, kak je imeo vrejme na njih vlti iz tiste pose, štero neščemo vöpisati. — Ka što išče, tisto najde!

Pri g. ev. dühovniki so bili naj bole luti. Tü so prišli na drügi štok. Vrata pa jim je püsto odprte njüv prijateo. Kak so ružili po vrataj i kukli, to si lejko vsak še gnjesden pogleda. I ravnok pri tistem o šterim je pred par dnevi „Slovenec“ pisao, da je prekmurski Slovenec, so kričali: „Magyarske svinje!“ „Doli ž njim!“ — Po 20 minutnem boji so odišli pred stanovanje g. dr. Némethyja. Kak pa zdaj? Pes je močen, a oni so slabi. Po kričanj: „Doli z novo stranko!“ — „Doli z njimi“. I še nikaj, ka pa ne bomo pisali, ar je nas sram, dosta či mi znamo. I po tem triumphalnem pohodi so šli nisterni v kavarne, ništerni vsaki k svojemi.

Kaj vidimo vse z toga? Vidimo oprvim i ka nas najbolje boli, da so nam z bantovali naše najsveto i to so gg. dühovniki iz vsej trej verevadlovanja. Z bantovali so red, ki more vsakemo persono i last braniti. Vidili smo tüdi, kak nas ljubijo.

Vidimo, da tem, šteri krčijo „doli dühovniki“ — se poslanec Klekl zahvaljuje za

telegram. — Res dobro, da so g. Klekl že v penziji i ne delajoči dühovnik.

Eden tanač pa jim damo, či ščejo i se vüpajo večkrat kaj takšega napraviti, naj delajo po dnevi. Pa do te oni tüdi vidli tiste, štere želejo viditi.

Žalostno je, da se je to vse zgodilo — i so ne sanje.

Vidimo tüdi, da so v Lendavi gospodje ki se zavejo svojega poklica (zvanja) i so se ne udeležili ne protestnega shoda i ve demonstacije, — i so takši, ki joj je dosta, da so se udeležila shoda, v kem je bilo prav, a demonstacije ni.

Prekmurskomi ljudstvi.

Žmeten, težki je žitek dnesden po celom sveti, ali tak mislim da je najžmetneši, dönok v Prekmurji. Kak dosta trpenja, kak dosta britki skuz vidimo na našega prekmurskoga ljudstva licaj. I zakaj je vse to? Zato ar se z našim ljudstvom nišče ne briga, dosta ljudi je že prišlo k nam z masnimi rečmi, obečali so nam vse dobroga, ešče skorom nebesa, ali svoja obečanja je niti eden ne zdržo. Vkanili smo se v vsakom, ki nas je do etiga mao z lepimi rečmi k sebi napelavo.

Zavrženi smo od vsake strani, ali zato se ne smemo vküperpogtegoti, ar viher samo toga slaboga i bojazlivoga na nikoj dene. Prekmursko ljudstvo ječi pod velikim terom, pod velikim plačilom

i nega nikoga, ki bi smeo skričati, da je že zadosta, da je že preveč. Prekmursko ljudstvo si z žmetnim delom more krüh slüžiti v tühinski mestaj, ar domača grüda ne rodi teliko, da bi z toga vsaki lejko živo. I merodajni voditelje se neščejö dönok obüdit, da bi pobogšali Prekmurske socialne razmere. Fabrike bi trbelo goripostaviti v Prekmurji, da bi se našemi ljudstvi ne trbelo v tühinski mestaj potepati, nego da bi si doma lejko zaslužilo krüh za sebe i za svojo družino.

Dugo let smo že trpeli, dosta smo se že jokali, nišče nam je ne šče pomagati, nišče nas je ne posluno, gda smo se tožili i povedali svoj teški stan. Z boležim srcem smo previditi mogli, de se zopstom tožimo tistim, šteri dužnost bi bila nas poslunoti i nam pomagati. I zdaj smo mi domačini stopili na porond, da bi se naj celo prekmurje organiziralo v ednoj stranki, za eden cil. Zdaj se sami ščemo pomagati, zato pa na tom moremo biti vsi pošteni prekmurci, ki ljubimo svoj rod, svojo zemlo, svojo kučo, de mo edno močno lastivno stranko meli, v šteroj mo vsi zastopani i štera stranka bode z našimi navodilami delala i se borila za prekmurskoga ljudstva pravice.

Previditi moremo, da je moč samo v sküpnosti. Mi prekmurci smo tüdi ljudje i zato tüde prosimo i zahtevamo tiste pravice, štere se nas dostajajo. Te pra-

vice pa samo tak 'zadobimo i dosegnemo, či smo vsi vküper v ednoj stranki, štera stranka je prekmurska, domača. Prekmursko ljudstvo nema mesta v ljudskoj stranki, ar ta stranka navekše samo kranjske interese slüži i z Prekmurjom se pa ne briga dosta. G. Klekl poslanec so dostakrat pravli, da so kranjski poslanci vsigdar proti prekmurskim zahtevam i potrebčinam. I ravno so tak drüge stranke, vsaka je samo tečas za naš prekmurski narod, dokeč volitve neminejo i potistom se pa ni edna, né drüga ne briga več za nas.

Ne dajmo se zato več zapelati, nego gori z glavov i združimo se vsi pod zastavov poštene neodvisne prekmurske stranke. Ta stranka bo edina, štera de za nas delala, štera vsigdar naša ostane. Pomagajmo eden drügoga i tak zidajmo vsi svoje lepe bodočnosti hižo.

Politični glasi.

Domača politika.

V Belgradi je vse tiho zavolo pravoslavni risalski svetkov. Vsi voditelni politiki so zapüstili Belgrad. Ministerski predsednik Uzunovič se je v Niš odpelo. Radikalni se močno pripravljajo na (občins.) občinske volitve.

Kraljica Marija je v Bled prišla gde je k sebi pozvala vse tam nahajajoče ministre i delegate.

Podlistek.

Bog ne bije z botom. Iz madžarščine.

Te močen človek je ednok samo kašlati začno, nikaj me je ne dobro spadnolo, celo zimo je pri peči sedo, ali vrača so me ne zvali i zdaj je mrao.

Janoša so tüdi pokopali, na sprevod so z drüge vesi pripelali popa. Veliki sprevod je bio. Gabor Števan je tak gizdavo hodo sem—ta, tak da bi ne prinjem bio mrtvec.

Ljudstvi se je ne vidlo to oponašanje, samo Pavel, ki je tüdi tam bio na sprevodi, je milüvao svojega očö. On je znao kelko trpi te nevören človek. Mati se je pri škrinji jokala i z nikim drüгим si je ne mislila, kak svojim mrtvecom. Ali te trdi človek, ki je vojsküvo svojov düšov, je ne dopüsto, da bi ga bolezen i nevolja premagala. Pal bi tak rad k njemi šau i pravo bi me: ljubleni oča jočte se, jočte se.

Na pamet je vzeo Pal to tüdi, gda so iz cintora nazajšli, da so Ga-

bor Števana oči Katico iskale, štera je tüdi tam bila. Pri vrataj cintora je samo pri sebi vidla svojega očö, skem je že dugo let ne gučala.

Ali ši ti tüdi tü Katica? Je pregovoro svojo hčer Gabor Števan. Katica je rdeča gratala, ar je njeni oča od tistoga mau, kak je odišla z domače hiže, ne gučo žnjov, je prejela očino roko i jo začnola küšüvati.

Gabor Števan je zdaj k sebi prišo, vö je ftrgno svojo roko z Katicine i paščo se je domo.

Ali zato je čütüta Katica i Pal, da oča začne popüstiti svoje čemernosti i gizdavosti.

Na drügi den je Katica z dvöma detetoma gorišla v očino hižo, eden čas je stala pred vratami, ne je smela notriiti, I ravno je vöprišo njeni oča z takšim čemernim obrazom, da so se deca za mater skrili. Katica se je nazaj ščela obrniti.

Za mene volo lejkoj notriideš, je pravo Gabor Števan, jaz zdaj tak odidem. Na eden falat je odišo, ali pase e nazajbrno i k ednomi deteti obrnivši ga je pitao.

Kak se pišeš moj sin?

Šari Števan, je batrivno odgovoro dečko.

Števan, Števan, si je muvo stari. idite k staroj mami ona vam da pogache i paščo se je vö na travnik.

Za kratki čas so Gaborovi pa nücali zvone, komaj so pokopali Janoša, betežen je postao drügi sin Peter i te trejti sin Laci je že tüdi kašlao, V jesen so ščeli Petra oženiti, že je meo zaročnico.

K Peteri so včasi zvali vrača, ali že je ne bilo pomoči, samo je to pravo da je Laci že tüdi v njem i da je on mlajši i slabši, kak Peter, zato on znahiti ešče prvo odide. I tak se je zgodilo. Laciya so pokopali, Peter se je ešče držo, ali beteg je močneši bio.

Gabor Števan je ednok notripogledno k svojimi betežnomi sini.

Peter goristani, ne manjari, zdaj je podpisö Toth Števan pogodbo, naš je travnik, šteri je ravno pri našem. Pa dobimo dosta sena.

Peter je samo z rokov migno.

Ne trbe že meni dosta zemle oča. —

Tisti den večer, gda je Gabor Števan po hatari hodo je odprvim

čüto, da je žitek nikaj ne vreden samo z bogastvom. Nikak je ne šče vörvati, da Peter, ki je tak močen bio, tüdi odide za ovimi.

Ne püstim ga, toga ednoga pa že ne püstim je skričo čemerno i z pesnicov je na sto vdaro, kak je pri vinskoy ročki sedo, v zadnem časi je dosta vina pio te trezen človek, naj tak razžene lagve misli. Ne püstim ga i konec je i začno je sem ta hoditi v hiži. Iz sosedne hiže se je süho kašlanje čülo, potom Gaborojce tihi glas.

Ka želeš moj sin, ka ti naj dam, da te nede bolelo?

Gabor Števan si je nazaj seo k stoli i doj je nagno svojo glavo.

Na kesno je že hodilo vremen, gda je ednok Pal proti domi šau s sprevajanja. Kre cintora je pelala njegova pot. Že je skoron kmica bila, samo njegovoga oča družinska grobnica se je belo vösvetila. Pal je napamet vzeo, da nekaj sekerov mlati po steni grobnice. Ne si je mogo zmisliti, što je to, ar je cintor pred vsakim sveto mesto.

Ta se je paščo i skričo je na tam bodečega človeka: Što je, ka delate tam?

Zvünesnji ministri male antante so svoje dogovore dokončali v Bledi. Razgovarjali so si od toga da v miri ščejo živeti z Rusijov i Polskov i najmre pa z Vogrskim orsagom.

Jugoslavija i Romunija je solidarna v vsakem pitanji.

Pasič se na Českom v Karlsbadi vrači, ali tak je pravo, da v kratkom časi pa na politični porond stopi.

Demokratska stranka je velike shode držala v Srbiji, zdaj pa eden veliki shod ščejo napraviti, ne šterom bi vsi demokratski prvaki navzoči bili.

Predsednik skupščine Trifkovič Marko je par dnev betežen bio, ali je že ozdravo i znova vodi posle.

Bivši romunski prestolonaslednik nazaj pride v Bukarešt.

Tak pišejo listi, da se je Karol bivši prestolonaslednik zmiro z kraljevskov družinov i kak najpre nazaj pride v Romunijo, njegova žena Helena, štera jo do vsega mao v Constanzi živela, tüdi nazaj pride v glavno mesto.

Albanska trgovska delegacija je nazaj prišla v Belgrad.

Pred par kedni so henjale jugoslovenske i albanske trgovske pogajanja i albanska delegacija je domo odišla v Tirano. Ali v soboto je znova nazaj prišla i tak so se pogajanja znova začnole. Na znanje so dali jugoslovenskoj de-

Človek se je prestrašo, skorom bi me sekira vujšla z roke. Pal je spozno svojega očo.

Ljubleni oča, ka delete tam? Vkuškočete grobnico.

To ščem si je muvo Gabor Števan.

Pal je tak vido, da bi očan njegov ne pri pameti bio. Niti je ne pogledno sina, tak da bi ga ne pozno, dale je mlato grobnico.

Samo etiva dva trama potrebujem jaz, v dvori sem meo eden oren, z tistoga sem dao napraviti. Tak mi je edna ženska pravla, ka dokeč sta etiva trama tü, tečas vsigdar zovete nekakoga z moje hiže k sebi. Ali vö je skopam, nazaj je odnesem i znova je ružiti začno po tramaj.

Pal je prejo njegovo roko: i vi vörjete to norost oča? i trdo je v očine oči pogledno. Gabor Števan tak da bi na sinovine reči k sebi prišo.

Ne vörjem, ne vörjem, ali vse sprobam ka drugi pravijo, Petra ne dam ta ne tebi ne tvojemi Bogi, ar mi samo vüva ščeta vkrajzeti mojega sina. Püsti mi roko i daj mi mir. . .

— Dale. —

legaciji, da je albanski predsednik vse pogodbe sprejao i da Albanija v najbogšem prijateljstvu šče živeti z Jugoslavijov.

Negativno je nemško glasovanje.

V nedelo se je držalo v Nemčiji glasovanje, ali naj nemški hercegi dobijo odškodnino za svoja imanja, ali ne. Glasovanje je negativno bilo, zdaj bode vlada iskala eden izhod, da se to pitanje najmirno reši.

Česki parlament je sprejo zakon od kongruue.

Veliki viher je vladao v českom parlamentu, da je predsednik predlagao, naj se sprime zakon od kongruue. Komunistični i socialistični poslanci so vse moči napnoli, da bi se ne posrečilo zakon sprejeti. Spevali so nesramne pesmi od popa i küharice, več poslancev so oranili, tak da je policija mogla red napraviti. I tak se je posrečilo večini zglasati novi zakon.

Vladina kriza na Francuskem.

Od državnoga predsednika je Briand zavüpani, naj sestavi novo vlado i zato si razgovarja z večimi političnimi prvaki. Tak se piše, da v toj novoj vladi mesto dobi Poincare i Caillaux.

Viher v avstriškom parlamentu.

Socialdemokrati so v pondelek v parlamentu veliki viher napravili, napadali so vlado i kancelara Rameka. Za novoga prosvetnoga ministra je oproso Ramek dr. Rintelana, ki je pripravljen to ministarstvo sprejeti. Vlada je vözdelala zakonski načrt za brezposlene, ali socialdemokrati so proti tomi načrti.

Veliki shod radikalov v Maribori.

Prišli so na te zbor tüdi trije ministri. G. minister za narodno zdravje Miletič je med drugimi pravo, da bi vlada jako rada bila, či bi se zbrala edna slovenska stranka v Slovenlji, z šterov bi vkuiper sli, ar je z klerikalci to nemogoče, ar oni revizijo ustave i autonomije želejo, ka jim oni nigdar nemrejo dovoliti.

Tü se pa vidi od edne strani da klerikalci g. Kleklin nigdar nemrejo na vlado priti i nam tak hasek spraviti, od druge strani se

pa pokaže, da vlada komaj čaka naše slovenske poslance. Koga z takšov dobrov volov čakajo, njemi tüdi vse dajo, ka de za za svoj narod proso.

Nedelja

po risalaj peta.

»Jez pa velim Vam, ka vsaki, ki se srdi na brata svojega vreden bode sodbe. Ki pa povej brati svojemi: raka, vreden bode spravišča. Šteri pa povej: norc vreden bode peklenskega ognja (Sv. Mátaja v V. táli).»

Nemaj rovrstva proti nikomi. O tom nam poganje dajo večkrat lepi zgled. Znamenitega Lykurga je ednok napadel surovi mladenič, i me je zbio edno oko. Lüdstvo ga je prijelo i ga dalo Lykurgu, da ga naj sam kaštiga. Kaj je napravo Lykurg stem dečkom. Vzeo ga je v svoj dom, tü ga je dugo vremena včio i redio. Potem ga je ljüdstvi nazaj pripelao i je pravo: »Kak razbojnika ste mi ga izročili, kak poštenjaka Vam ga vračam.

Ali se g dnesden najde takši človek, šteri bi ravnao tak, kak je Lykurg. Mislim da bi zapstoj iskali. Dosta več pa najdemo takših, šteri njemi včinjeno krivico stokrat hužše nezaj podverajo. Takše šteri tak ravnaajo, liste vse osramoti pogan Lykurg.

Či kakši človek, kaj takšega napravi, ka se njemi nevidi, te ga ma za svojega, ga psüje, kone, bije i či bi vu istini meo moč, kak je nema, bi ga sveta spravo. Oh, keli-kokrat se čüjejo takše svaje. Vzrok je mali, pa denok pride tak delač, da drug-drügomi vse najhüjše želi, postanejo do smrti sovražnicje. Koliko kvara ma eden i drugi, to ne vidita.

Zgodi se tüdi, da večkrat se ide za kakšo malo delo i pride do tožbe. Tožo te bom, či vse svoje verstvo zapravdam, či bom gli nazadnje dni kodüvao. Zgodi se tak i oba plačata, Gospodje se jim smejejo — a o njiva siromaka pa joč ta. Ne, či te je što žalo, ti pa njemi odpüsti. Tak de tvoje delo dopadljivo pred Bogom.

I tisto preklinjanje, kaj se takrat zguči — je strašno. Či že gnješnji sv. evangelium pravi: »Ki pove svojemi brati: raka, vreden bode spravišča«. Ki pove »raka« je tisti, šteri z rečmi žali svojega bližnjega. »Šteri povej norec« je tisti, ki bližnjega zanučuje i sramoti.

Gospod tü pravi, da je smrten

grej, či samo se jezimo na drugoga, či gli me ne včinimo nikše krivice. Večji je potem grej, či je sovrstvo do bližnjega že izbruhnolo, je prišlo do kreganja i do sramotenja. — Šteri to včini i dela je vreden sodbe, peklenskega ognja. I tüdi zaslüži si! —

Ne bojmo takši, liki odpüstimo takšim. Čuvajmo se pa najmenših takši reči, štere bi mogle žaliti našega bližnjega. Za példo nam naj slüži pogan Lykurg.

Pojasnilo.

Gledoč na članek »Na naš narod«, šteri je bio napisan v Naši Novin i članek »árva muravidék«, šteri je bio napisan v Bácsmegyei-Napló i na dogotke demonstracije pripravljalni odbor neodvisne prekmurske stranke izjavlja sledeče:

1. Članek »Na naš narod« se je pomotoma i brez znanja odgovorni činitelov našampao v našem listi, to nam kaže, da smo list včasi stavili i stem je bio obsojen.

2. Pripravljalni odbor je ne v nikšoj zvezi z člankom »árva muravidék« i za volo toga članka ne nosi nikše odgovornosti.

3. Mi tak mislimo, da je demonstracija nastala proti našim voditelom za volo nesporazuma.

4. Mi idemo prek vsej te dogodkov mirno napre za utrditev državne misli kraljevine S. H. S. za gospodarski i socialni dobrobit Prekmurja za red i mir.

To je edino naš cil i za te cil se bomo tüdi borili i to naj na znanje vzemejo naši politični prijatelje i neprijatelje.

Prip. odbor.

GLASI.

Prekmurskomi ljüdstvi.

Z organizacijov smo henjati mogli za volo skrarlatinke, štera v Prekmurji divja. Za mali čas znova začnemo i obiščemo naš narod i povemo vam, ka je naš namen.

Nesreča. V Nedelici je Marton Draškovič metao seno na štale i ko je kančao se je nikak poškalilo i je spadno. Pa spadno je na rasje i rogeo me je prebodno čreva. Odpelali so ga v špitao.

Škarlatinka v Prekmurji.

Te nesmeren beteg či dale vse bole divja v Prekmurji, že ni timesta nega v Sobočkoj bolnici za betežnike, na ednoj posteli po dva i trije otroci morejo ležati. Do vsega mao je 92 otrokov v bolnici. Čuvajte roditelje svojo deco od betega i zdržte tiste zapovedi, štere vam vračje dajo, ar se samo tak rešimo toga nevarnoga betega.

Razglas. Ar so se občine v

Prekmurji, razen M. Sobote ne pridružile predlogi Delavske zbornice za goridržavanje borze dela v M. Soboti, zato je junija 15-ga henjala delati. Delavci iz Prekmurja se zato naj obračajo ustmeno, ali pisмено na borzo dela v Maribori, Slomškov trg 3. te urad de njim pri iskanji dela vsigdar na roko šau.

Za bivšo borzo dela: V. Komavli.

Ogen na Kapci. Ne davno je bio ogen na Kapci i že se je pa znova druga nesreča zgodila. Junija 17-ga popoldnevi je Žalig Ivan z ženov po seno odišo, deco sta pa doma nihala, 4 let star dečko je z sosedovov 3 let starov deklicov vužgo osllico slame, ali pri cajti so ljudje na pamet vzeli i ne so dale pustili ogen. Roditelje pazite na malo deco i naimreč ne dajte njim spice, ar so se tak že velike nesreče zgodile.

Mrla je bivša Grška kralica. Bivša grška kralica Olga je v Rimi mrla. Kralica je z rusoske družine bila, hči velikoga hercege Konstantina. Žena je bila krala Jurija, koga so 1913-ga leta morili. 75 let je bila stara.

Slovenske romare so ne pustili v Ameriko. V nedelo se je odpro veliki euharistični kongres v Chicagi, navzoči je bilo 12 kardinalov, 400 püšpekov i 3.000 dühovnikov. Amerikanske oblasti so od 77 jugoslovanski romarov 64 ne pustili na kongres, ar tak mislijo, da so ne samo za volo kongresa prišli v Ameriko, nego zato da bi tam ostali.

Pravica Nemcom. Ministerstvo je odredilo, da se z slovenskimi nemci, ki nevejo slovenski jezik, more v uradaj nemški gučati. To bi tudi dobro bilo za naše prekmurske vogre, ki morejo tumača nūcati v uradaj i ga drago plačati.

Muslimani za svojo vero. V Kankazuši je nikši komisar preveč razžalo tam živoče muslimane, zapovedo jim je naj svojo cerkev zaprejo i naj se v njej nastavi komunistični klub. Na to so muslimani komisara na falate raztrgali.

Automobilna nesreča. Junija 18-ga se je v Savinskoj dolini automobilna nesreča zgodila. Automobil je z visoke ceste v globoki jarek spadno. Trije potniki so bili v njem, dvöma se je nikaj ne zgodilo, eden si je nogo zlomo. Zrok nesreče, je da se ljudje ešče izda na levo ogibajo.

Novi zvonovje. Evang. ob-

čina Kašarovci si je dva noviva zvona spravila i že domo pripelala z Maribora. Eden 223 kg. drugi pa 120 kg. žmeče. Lepo je od te male občine, da je telko aldūvala na zvone.

Ogen v Gomilici. Etoga meseca 18-ga večer ob desetoj vöri je veliki ogen bio v Gomilici pri Markoja Martini. Ogen je hižo i vse poslopje vničo.

Sod. Perša Ivana z Male Polane, ki je pred par meseci svojo ločeno ženo zadavo, ga je mariborsko okrožno sodišče na pet let voze osodilo.

Državna reelna gimnazija v Murški Soboti. Vpisovanje učencev v 1. razred se bo vršilo v poletnem roku do 1. julija vsak dan od 10. - 11. ure v ravnateljiski pisarni. Starši naj predložijo osebno ali pa naj vpošlejo po pošti rojstni list in obiskalno spričevalo za sprejem v srednje šolo. Učencem ni treba hoditi k vpisovanju. Kdaj se bo vršilo vpisovanje v jesenskim roku, se bo objavilo v časopisju, ravnatoko dan sprejemnih izpitov in vse drugo. Ravnateljstvo.

Zakaj ne do šli g. Klekl v Ameriko.

G. Klekl, vpok. plebanoš i poslanec so v svojih »Novinaj« lepo popisali, zakaj nedo šli zdaj v Ameriko. Naprej so prinesli več postranskih zrokov, ali toga pravoga i glavnoga zroka so ne povedali. Naj vsi prekmurci znajo te pravi zrok, zato mi zdaj dopunimo njuv članek i povemo, ka g. Klekl zato neidejo v Ameriko, pa tudi nikdar nedo šli, ar večina prekmurcov v Ameriki bi jih ne lepo sprejela. Ar v Ameriki je sloboda, tam prekmurci slobodno povejo, ka mi eti doma nesmemo povedati.

Vej so eden dühovnik z Prekmurja ne davno hodili v Ameriko, pa znamo, kak se njim je tam godilo; ne so smeli na vulico, skrivati so se mogli, ar bi jih ovak naši prekmurski ljudje pretepli. Zakaj? Zato, ar je takši glas prišeo v Ameriko, ka so te dühovnik prijatelj g. Klekla. Z toga lejko razmite, zakaj neidejo g. Klekl v Ameriko. Pika.

Odpreto pismo na g. Klekl Jožef vp. plebanoša i poslanca.

Mi prekmurski katoličanski popi smo za lagvo vzeli od vas,

da ste v zadnjem časi v novinaj napadali ništerne pope.

1. Celoga sveta inteligentni ljudje politiko razložijo i človeka privatne i osobne stvari. Tak činijo prekmurci tudi z vami, gda vas, kak politika vsi preklinjajo, ali kak človeka i popa vas pa poštujejo. Vi ste z politike več prekmurski popov zbantūvali v njihovom privatnom žitki. Ž njihovimi zmišljenimi, ali istinskimi slabostni ste svojo politiko ščeli obdržati, tiste pa notrizamazati. To celo vaše delo svet i ljudstvo ndrži za lepo.

2. Vi ste stem svojim delom na kvar bili katoličanstvi, ar ste več katoličanski popov nekrivično notrozamazali pred verniki, naj se ne vüpajo v nji, naj se od nji krajbrnejo, na njihove opomine naj ne poslušajo. To je nepremišleni stopaj bio od vas. Ar je dosta več vernikov edinost, vüpunje i ljübezen proti svojim düševnim pastirom, kak pa vaša politična pot.

3. Vi ste v svoji člankaj i v svoji korteški govoraj vsigdar tak pokazali notri stvar, da bi katoličanska vera i vaša politična štranka edna bila. Katoličanska vera je Boža i vekivečna, vaša štranka pa človeča i začasna. Politične stranke se nastavijo i premenijo, ali katoličanska vera nigdar nepremine. Či je dnes etakša štranka dobra, za par let je že nesposobna. Zmislite si samo na vogrsko ljudsko štranko? Gde je zdaj tista? Preminola je, ar je že ne za žitek. I dnesden katoličanska vera bogše stoji na Vogrskom, kak gda jo je ljudska štranka zagovarjala. —

4. Vi ste se dosta včili i dosta se sküsili, politiziranja i novinov pisanja dosta metodov ste se prevčili. Stemi oboroženi ste ednoga mladoga človeka z ednov pogodbov v varige ščeli skovati, vzeti ste me ščeli slobodno politično mišljenje i za svoje politike slugo ste ga ščeli djati. Ali te mladi človek, Holsedl katehet je hitro spozno to celo delo i doj je strgo sebe robstva varige. Zato ga zdaj vi napadate, tak da bi on stem veliki greh včino. Ne, on je stem nikši greh ne včino, samo se je ogno one poti, štera v pogübelnost pela. Kakša naivnost je to, da vi z ednim vogrskim i katoličanskim listom sebi ščete spraviti vogrski prekmurcov kruglice. Vi te vogrske ljudji za norce držite. Te se g. Holsedl-i hitro naznanje dali, da so oni ne norci i da bi radi napre-

plačali na eden krščanski vogrski list, ali na Népujság ne, ar je na Kleklnoj strani, g- Klekl nas je pa vkrajvtrgno od vogrske domovine.

5. Nazadnje pa najostreše obsodimo on vaš stopaj, da bi g. Holsedl gospoda škofa napadao. Či bi vi ne bili zagriženi politik, te bi samo tistoga napadali, ki je M. Sobočki cerkveni škandal napravov. Z kakšov pravico šče v cerkvi zapovedati eden katehet, ali je on plebanoš? Ali so Sobočki verniki za dijake dali napraviti cerkvene stolice? Ali so že tak veliki gospodje tisti diacke, da pol vöre ne morejo stati v cerkvi? I g. katehet se pa čemeri i z orižniki saga vernike, či nedo vöšli z stolic. I gda verniki zadoščenje i pravico iščejo pri püšpeki, ne dobijo, I gda gosp. Holsedl obsodi to delo, vi z ednim člankom v njega vdarite, da je on napado gospoda püšpeka. Ka je to? I v članki pišate od g. Holsedlja, da je ne vöspiso vse tituluše g. püšpeka. To je ne navada, to je bizantinismus. Koma prido novine, či veliki gospodov vse tituluše vödenejo? Da to vi g. Holsedlji v oči mečete, to je grdo delo, to se med gospodov za denunciaciju zove. Preveč lagvo more stati vaše delo, či ste prisiljeni pod gospoda püšpeka palašt se skrivati.

V drugom mir z nami!

Ne oslepleni prekmurski katoličanski popi.

GOSPODARSTVO.

Tržne cene.

Dolnja-Lendava, 24. junija.

100 kg. pšenice	340 Din
„ „ žita	220 „
„ „ ovsa	180 „
„ „ kukorce	160 „
„ „ hajdine	250 „
„ „ Prosa	210 „

PENEZI.

Zagreb 25. junija.

1 Dolar	56'68 Din.
1 Schiling	8 „
1 Češka K.	1.67 „
20 zlati K.	210— „
1 francoski fr.	1.62 „
1000 madžarski K	0'79 „
1 Šveicki fr.	10'98 „
1 italijanska lira	2'02 „
100 dinarov v Zürichu	9.13 Fr.

Živina.

MESO.

1 kg. govedine	13 Din.
„ „ teletine	18 „
„ „ svinskoga	18 „
„ „ špeja	24 „
„ „ masti	30 „
Edno jajce 75 par.	